

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.110/2025/4.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes jogi képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd

(cím3)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes jogi képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

(cím5)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék, 4.P.20.449/2024/10. sz. ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes; 11.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését részben és akként változtatja meg, hogy

- az elégtételadás szövegét az alábbiak szerint határozza meg:

„2022. július 25. napján a hirportal1.hu portálon „Szexuális botrányok sorozata a Párt1ban” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk Önről, hogy szexuális kapcsolatot folytatott egy fiatalkorú hölgygel. Ezen valótlan állítással megsértettük a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, ami miatt ezúton bocsánatot kérünk Öntől.

Alperes1”;

- az alperes által az államnak megfizetendő kereseti illetéket 90.000 (kilencvenezer) forintról 162.000 (százhatvankettőezer) forintra emeli fel.

míg ezt meghaladóan az ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 85.725 (nyolcvanötezer-hétszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 168.000 (egyszázhatvannyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az államnak az ítélet jogerőre emelkedését követő hatvan napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára. Az illeték megfizetésekor közleményként fel kell tüntetni a jogerős ítéletet hozó bíróság nevét és a határozat ügyszámát, valamint az illetékfizetésre kötelezett adószámát.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint a felperes 2010. és 2018. között a Párt1 országgyűlési képviselője volt, majd 2019-től 2024-ig a Vármegyei Közgyűlés képviselője. Nős családi állapotú, öt gyermeke van. Az alperes kiadója a www.hirportal1.hu internetes oldalnak, illetve kiadója a Napilap1 című napilapnak. Köztudomású tény, hogy ezen hírportál, illetve napilap

Vármegye2 egész területén, illetve online ezt meghaladóan utolérhető, a napilap a legnagyobb példányszámban kiadott vármegyei napilap.

[2] A www.hirportal1.hu online oldalon 2022. július 25. napján az alperes az alábbi cikket jelentette meg: „Az ötgyerekes, nő Felperes1 szexbotránya sem maradt titokban, a párt frakciójának tagja a Párt1 ifjúsági tagozatában tevékenykedő fiatalkorú hölgygel folytatott szexuális kapcsolatot...”

[3] Korábban az alperes, illetve annak jogelődje ugyanilyen tartalmú cikket jelentetett meg, részben a hirportal3.hu internetes portálon, részben pedig az hirportal2.hu portálon.

[4] A 2016. szeptember 2. napján a hirportal3.hu hírportálon „Újabb szexbotrány a Párt1ban” jelent meg ugyanezen tartalmú cikk, mely miatt a Főváros Ítéltábla előtt személyiségi jogsértés megállapítása iránt volt peres eljárás folyamatban, melyben a felperes keresetének helyt adtak, illetve sérelemdíj fizetésére kötelezték az alperest. (Fővárosi Ítéltábla Pf.20.630/2019., Pf.20.106/2021.)

[5] Felperes keresetet terjesztett elő az alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt. Elsődlegesen kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, a hirportal1.hu internetes portálon 2022. július 25. napján „Szexuális botrányok sorozata a Párt1ban” cikkében. Azon valótlan állítással, hogy szexuális kapcsolatot folytatott egy fiatalkorú hölgygel. A felperes elégtételadásra is kérte az alperes kötelezését, megjelölte annak szövegét, aláírójaként Személy1 elnök-vezérigazgatót kérte feltüntetni. Emellett kérte marasztalni az alperest 1.500.000 forint sérelemdíj, járulékai, valamint perköltség megfizetésében. Kereseti tényállásában előadta, hogy 2010 és 2018 között a Párt1 országgyűlési képviselője, illetve 2019-től 2024-ig a Vármegyei Közgyűlés képviselője volt. Nyilatkozott a kereseti tényállásban családi életére, mely szerint házas, öt gyermeke van. A kérdéses időszakban ugyanezen tényállásbeli tartalommal több cikk is megjelent részben az alperes jogelődjénél, illetve az alperes által működtetett portálon, emiatt személyiségi jogsértés miatt peres eljárást, valamint sajtóhelyreigazítási pereket is indított. Utalt arra, hogy közszereplői mivoltával tisztában van, azonban jelen esetben magánszférájába avatkoztak bele súlyosan felróható módon, illetve ismétléssel is, ez alapozza meg a sérelemdíjra vonatkozó igényét.

[6] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a sérelemdíj iránti igény teljes elutasítását kérte, míg másodlagosan annak összegszerűsége 200.000 forintban történő meghatározását. Kérte továbbá a kamatfizetési kötelezettség megállapításának mellőzését, illetve a felperes perköltségben való marasztalását. A kereseti tényállás tekintetében nem vitatta azt a tényt, hogy a sérelmezett állítást bizonyítani nem tudja, de a jogkövetkezmények levonása tekintetében elutasítást kért. Vitatta az elégtétel-adás kereseti tényállásban megfogalmazott szövegrendszerét, illetve azt, hogy a bíróság az aláíró személyét nem határozhatja meg. A sérelemdíj tekintetében álláspontja szerint nem megalapozott az igény, a felperes oldalán vagyoni hátrány nem keletkezett, a jogsértés tárgyi súlya nem kiemelkedő, így önmagában a személyiségi jogsértés ténye automatikusan nem vonhatja maga után a sérelemdíj alkalmazását, mint következményt.

[7] A felperes ezt követően válasziratot terjesztett elő, keresetét teljeskörűen fenntartotta mind az elégtétel-adás, annak szövege, valamint a sérelemdíj tekintetében is, hivatkozva a kialakult bírói gyakorlatra. Fenntartotta igényét a sérelemdíj összegszerűsége, valamint a kamat megállapítása tekintetében is, utalva a perköltség tekintetében a részleges pernyertesség szabályaira, illetve annak mellőzésére, ha az igény megállapítása bírói mérlegeléstől függ, és nem tekinthető az igény nyilvánvalóan eltúlzottnak.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett www.hirportal1.hu internetes portálon 2022. július 25. napján „Szexuális botrányok sorozata a Párt1ban” címmel megjelent cikkben annak valótlan állításával, hogy a felperes szexuális kapcsolatot folytatott egy fiatalkorú hölggyel.

[9] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül papír alapú levélben adjon elégtételt a felperes javára az alábbiak szerint:

[10] „Tisztelt Felperes1!

2022. július 25-én a hirportal1.hu portálon „Szexuális botrányok sorozata a Párt1ban” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk Önről, hogy szexuális kapcsolatot folytatott egy fiatalkorú hölggyel. Ezen valótlan állítással megsértettük a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, amely miatt ez úton bocsánatot kérünk Öntől!

Tisztelettel: Alperes1”.

[11] Kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 1.500.000 forint sérelemdíjat, és ezt az összeget érintően 2022. július 26-ától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 171.450 forint perköltséget. Kötelezte az alperest 90.000 forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésére is.

[12] Határozatának indokolásában felhívta a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdését, valamint a 14. § (1) bekezdését, és az eljárás során vizsgálta, hogy megvalósult-e a személyiségi jogsértés, illetve arra nézve milyen szankciók alkalmazása szükséges és indokolt.

[13] Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által tett tényállítás nyilvánvalóan megsértette a felperes személyiségi jogát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § d) pontjára, valamint a Ptk. 2:45. § (1) illetve (2) bekezdésére is figyelemmel. Az alperes e körben előadta, hogy a kérdéses médiatartalom valóságtartalmát bizonyítani nem tudja, így bizonyítási indítvánnyal nem élt. A bíróság ezt úgy értékelte, hogy az alperes elismerte a valótlan tényállítást, kizárólag a szankciók levonása körében kérte a kereset elutasítását.

[14] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, és ezzel összefüggésben az (1) bekezdés c) pontja alapján kötelezte határidő tűzésével az alperest elégtétel-adásra. Az elégtétel-adás körében a bíróság annak kötelezettjeként nem az alperest jelenleg képviselő személyt jelölte meg, hanem az alperest, ugyanis amennyiben a képviselő személyében változás történik, az ítélet végrehajthatatlan.

[15] A sérelemdíj, mint reparációs eszköz, illetve magánjogi büntetés alkalmazhatósága körében tett vizsgálata eredményeképpen a felperesi keresetben érvényesített igény összecszerúságát az elsőfokú bíróság elfogadta, ugyanis a jogsértés súlya kiemelkedő, példátlan, illetve utalva a korábbi alperes által üzemeltetett hírportálokon megjelent ugyanezen tartalmú cikkekre, ismétlődő jellegű, tehát szükséges a sérelemdíj alkalmazása, ugyanis annak visszatartó ereje is van (PJD 2016.17.). Emellett az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékének meghatározásakor mérlegelte azt is, hogy az a felperes legbenső magánszféráját érinti, adott esetben súlyosan hátrányos következménye lehet a környezetre, családi életére, illetve megítélésére. Megjegyezte, hogy jelen esetben a felperes közszereplő jellege nem játszhat szerepet, ugyanis a valótlan tartalom a magánszférára vonatkozik.

[16] Erre figyelemmel a bíróság nem tartotta eltúlzottnak a sérelemdíj mértékét, azt teljeskörűen megítélte, megismételve, hogy a valótlan tartalom alperesi megjelenítése többszörös, folyamatos, tehát szükséges a visszatartó erő, mint eszköz alkalmazása.

[17] A Ptk. 2:52. § (2) bekezdésére figyelemmel a Ptk. 6:532. § alapján határozott a késedelmi kamat megfizetéséről, utalva a 6:48. § (1) bekezdésére.

[18] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; annak megváltoztatását elsődlegesen úgy kérte, hogy az ítéltábla bocsánatkérésre, valamint sérelemdíj megfizetésére kötelezését mellőzze, másodlagosan pedig a sérelemdíj összegének mérséklését kérte 400.000 forintra, valamint kamatfizetési kötelezettségének mellőzését. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjaira alapította.

[19] Álláspontja szerint a felperes által kért az az elégtétel, hogy kérjen bocsánatot, a kialakult bírói gyakorlatra tekintettel alaptalan. Egyebekben, ha kötelezhető lenne bocsánatkérésre, úgy az elégtétel adására kötelezés kizárhatja, ha a jogsértő fél a pert megelőzően a jogsértés tárgyi súlyával és nyilvánosságával arányban álló, megfelelő elégtételt szolgáltatott az érintett személynek. Ha pedig már a perindítást megelőzően elégtételt adott a sérelmet szenvedettnek, a perben azt kell vizsgálni, hogy az alkalmas volt-e a személyiségi jogsértés orvoslására; ennek kapcsán a részéről elkövetett jogsértés súlyát, következményeit, annak a felperesre és környezetére gyakorolt hatását, és a bocsánatkérő nyilatkozat körülményeit, megtételének módját, valós tartalmát kell vizsgálni, és ezek összevetése után lehet állást foglalni abban, hogy szükséges-e a jogsértés következményének alkalmazása. Az adott esetben a sérelmezett közlést helyreigazította, ami a felperes számára elegendő, a jogsértés tárgyi súlyával és a nyilvánosságával arányban álló elégtétel. Ha mégis szükséges lenne bocsánatkérésre kötelezése, erre az esetre érvelt azzal, hogy az elégtételadás keretében legfeljebb az elégtétel szövege, lényegi tartalma határozható meg. Ebbe a körbe a

címzés és az aláíró személye nem tartozik, azaz a bíróság előzetesen nem határozhatja meg azokat, különösen az aláíró személyét, mivel képviseletében az ítélet jogerőre emelkedésekor előre nem meghatározhatóan akár több személy is jogszerűen aláírhat. Az elégtétel legfontosabb eleme mindazonáltal maga a bocsánatkérés, amelynek kifejezetten arra kell irányulnia, hogy a jogsértő fél a jogsértést elismeri, és azért elnézést kér. A jogsértő által kinyilvánított bocsánatkérés jogi és morális hatása a közlemény lényegi tartalmában rejlik, nem pedig formális elemekben. A címzés és az aláírás nem változtatja meg a bocsánatkérés tartalmát, tehát nem indokolt és nem is megalapozott annak meghatározása, mivel nem ezek adják a bocsánatkérés jogi relevanciáját. A felperes nem kérheti olyan részletek kikötését, amelyek nem szolgálják a jogsértés hatásainak enyhítését, és a személyiségi jogok védelmét.

[20] A sérelemdíj vonatkozásában hangsúlyozta, hogy bagatell személyiségi jogi jogsértés esetén annak megítélése nem automatikus jogkövetkezmény. Az adott esetben a sérelemdíj összege eltúlzott, nem áll összhangban a politikai közszereplő felperest ért sérelemmel, illetőleg a köztudomású tények alapján megállapítható hátrány kompenzációjához nem szükséges.

[21] A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túlmenő hátrányok bekövetkezésére nem hivatkozott, az általános életpasztalatok alapján pedig nem vonható le olyan következtetés, hogy a törvényszék által megítélt összegű sérelemdíjra lenne jogosult, sőt, hogy egyáltalán sérelemdíj illetné meg őt. Figyelemmel arra, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban más médiaplatformokon is megjelent, a cikket ebben a hírfolyamban, a sajtóhíresztelések egyikeként kell értékelni. Emellett nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdeke a jogsértés szankcióinak alkalmazásakor is értékelendő szempont.

[22] Előadta, hogy a sérelemdíj funkciója elsődlegesen a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel kompenzációja, s csak másodsorban a magánjogi büntetés. Meghatározásakor a valótlan és sértő tényállítások jogi értékelésének megváltozott jogszabályi környezetére is tekintettel kell lenni, azaz releváns a Btk. 2023. június 2-ától hatályos 226. § (3) bekezdése, mely rágalmazás esetében büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján elkövetést, ha a cselekmény nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására. A személyiségi jogvédelem ugyan ilyenkor továbbra is igénybe vehető, azonban a prevenciós funkció a sérelemdíj összegének meghatározásakor nem válhat dominánssá, a polgári jogi szankció más jogági szankciók szerepét nem veheti át. A sérelemdíj magánjogi büntető jellege pedig csak olyankor lehet hangsúlyos, ha a jogsértő kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, mely jelen esetben nem valósult meg.

[23] Döntő jelentősége van annak, hogy a felperes közszereplő, így fokozott mértékben köteles tűrni a személyét érintő kritikus állításokat. Az Alkotmánybíróság a közszereplőket érintő állítások fokozott tűrési kötelezettségének határait tágan jelölte ki. Mivel a felperes politikai viták aktív szereplője, számolnia kellett azzal, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit mások vitatják, élesen bírálják, politikai hitelességét megkérdőjelezzik.

[24] Értékelni kell azt a köztapasztalású tény is, hogy az elmúlt években a közbeszéd mindennapos témájává vált a politikai szereplők közéleti magatartása, így a politikai témákban átlagosan tájékoztatott hírfogyasztók összessége által képviselt „közvélemény” lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz és más megnyilvánulásokhoz.

[25] Az alperes arra is utalt, hogy a jogsértés bekövetkezése óta több, mint két év telt el, a cikkek ismételten nem jelentek meg, a hírek köztudomásúlag nincs figyelembe vehető aktualitása.

[26] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság fellebbezett rendelkezésének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, a feltárt bizonyítékokból pedig okszerű jogi következtetést vont le.

[27] Az objektív jogkövetkezmény (elégtétel adása) tekintetében kiemelte, a perbeli cikk miatt az alperes nem tett közzé helyreigazítást. De ha meg is tette volna ezt, e körülmény nem befolyásolná a személyiségi jogsértés miatti felelősségét, sem annak szubjektív, sem objektív jogkövetkezményei alkalmazását. A Kúria Pfv.IV.22.281/2017/3. számú ítéletében kimondta, nincs akadálya annak, hogy a sajtóban elkövetett jogsértés jellegétől függően a sérelmet szenvedett fél a sajtó-helyreigazítással egyidejűleg, vagy utóbb személyhez fűződő jogának megsértése miatt is jogvédelmet igényeljen. Mindemellett az elégtétel adása iránti igénye, módja olyannyira megfelel a vonatkozó bírói gyakorlatnak, hogy annak alkalmazását immár jogegységi határozat is kifejezetten lehetővé teszi. A címzett és az aláíró személye az elégtételadás része, ugyanis az alperesnek levelet kell neki írnia, melynek vannak minimális tartalmi elemei; ezek közé tartozik a címzett és az aláíró. Az alperes cégjegyzésre jogosult képviselője egyébként a mai napig változatlan, így ilyen formában elégtétel adását kérni egyrészt nem jogsértő, másrészt pedig az alperes gyakorlatának ismeretében a későbbi végrehajtási eljárás során kifejezetten praktikus és célszerű nem csupán a tartalom, de a forma pontos meghatározása is.

[28] A sérelemdíj tekintetében szerinte nem állítható, hogy a jogsértés által okozott nemvagyonosi hátrány bagatell lenne, sőt, az alperes jelentős tárgyi súlyú jogsértést követett el. Ugyanezen valótlan állítás miatt jogerős ítélet már többször marasztalta őt, eredményes fellépéseinek azonban visszatartó ereje nem volt. Utalt arra, helységi és környékbeli ismerősei, párttársai közül többen is jelezték, olvasták a cikket, s őket kérdezték meg ismeretlenek, mi igaz a róla szóló részből. Az alperes valótlan állítása tehát a köztudatba áttent.

[29] Kiemelte: hogy a sérelemdíj iránti igény megalapozottságához elegendő köztudomású tényekre hivatkozni, a jogosultat a szubjektív szankció érvényesítéséhez a hátrány bizonyítása nem terheli. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése lényegében egy megdönthető vélelmet állít fel amellet, hogy a jogsértő magatartás immateriális hátrányt okozott a sérelmet szenvedett személynek. Köztudomású tényként vehető figyelembe, hogy az a valótlan állítás, miszerint ötgyermekes családapaként fiatalkorú hölgygel folytatott viszonyt, alkalmas az irányába fennálló bizalom, politikai hitelességének rombolására.

[30] Hangsúlyozta, hogy az alperes bizonyíthatta volna, a jogsértéssel összefüggésben sérelemdíj megítélését indokoló nemvagyoni hátrányt nem szenvedett, illetve kimenthette volna magát a felelősség alól annak bizonyításával, hogy magatartása nem volt felróható, azonban mindezt meg sem kísérelte. Az alperes állítása a közvélemény szerint súlyosan elítélendő, társadalmi megítélését rombolta, így az igényelt sérelemdíj különösebben részletes indokolást nem is igényel.

[31] Az alperes nem csupán valótlan, hanem kifejezetten sértő állítást tett róla, melynek türéseire közszereplőként sem köteles; mindemellett kifejezetten magánéletét érintő hazugságot állított célzatosan. Magatartásának felróhatósága kiemelkedő volt.

[32] A sérelmezett közlés azonos időszakban, eltérő médiaplatformokon valóban megjelent, azonban más igényérvényesítése során nem ugyanazokat a hátrányokat jelölte meg, mint jelen perben. A perbeli cikk Vármegyében vált ismertté, az ott élők, a www.hirportal1.hu olvasói találkoztak vele először, s a valótlan állítás jogkövetkezményeiről csak ebben a perben lehet határozni. Az egyes sajtótermékek olvasótáborra nem feltétlenül azonos, az írások különböző olvasókhöz jutnak el.

[33] Érvelt azzal is, a Btk. szerinti büntethetőségi akadály nem érinti a polgári jogi eszközrendszer alkalmazását.

[34] A felperes álláspontja szerint a politikai közbeszéd, a közügyek megvitatásának színvonalát éppen a jelen perben elbírálandó és ehhez hasonló, tömegesen előforduló közlések erodálják. Az alperesnek, mint sajtószervnek kiemelt felelőssége van abban, hogy a médiafogyasztókat valós tényekről, eseményekről tájékoztassa, s igyekezzon az általuk leírtak valóságtartalmát vizsgálni, kontextusát feltárni.

[35] Megjegyezte továbbá, nincs jelentősége annak, hogy az elévülési időn belül követelését mikor érvényesíti. A sérelemdíj a jogsértés bekövetkezésekor válik esedékessé, az annak mértékére vonatkozó körülményeket erre az időpontra figyelemmel kell értékelni. Mivel pedig a Ptk. 6:532. §-a értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes, ezért nem mellőzhető az alperes késedelmi kamat megfizetésére kötelezése. A jogsértő nem kifogásolhatja, ha a bíróság az elbíráláskori ár- és értékviszonyokat alkalmazza.

[36] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül elbírálván megállapította, hogy a fellebbezés lényegében nem alapos.

[37] Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés keretei között bírálta felül, és nem érintette annak a jogsértést megállapító rendelkezését.

[38] Az elégtételadásra vonatkozóan abból kell kiindulni, hogy a jogintézményben a személyiségi jogi szankciók erkölcsi jellege mutatkozik meg, célja megfelelő erkölcsi elégtétel adása a személyhez fűződő jogában sértett személynek, mely szubjektív jellegű megfogalmazással érhető el. Az adott esetben elegendő, ha az alperes sajnálkozását magánlevélben fejezi ki. Miként a Kúria 3/2024. Jogegységi határozatában kimondta, az

elégtételadásra kötelezés szempontjából a sértett tudattartamának van jelentősége; a jogsértő szubjektív érzete, viszonyulása közömbös.

[39] A megfelelő elégtétel adásához nem szükséges ugyanakkor a megszólítás, ezért a kereset lényegét nem érintően az ítéltábla ebben a körben a Pp. 383. § (2) bekezdésére utalással az elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy a magánlevél szövegét az alábbiak szerint határozta meg:

[40] „2022. július 25. napján a hirportal1.hu portálon „Szexuális botrányok sorozata a Párt1ban” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk Önről, hogy szexuális kapcsolatot folytatott egy fiatalkorú hölgygel. Ezen valótlan állítással megsértettük a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, ami miatt ezúton bocsánatot kérünk Öntől.

Alperes1”;

[41] A másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék helytállóan kötelezte az alperest sérelemdíj megfizetésére, melynek mértékével ugyancsak egyetértett. Alaptalan a fellebbezés az ítéletnek a késedelmi kamat megfizetésére kötelező részét érintően is.

[42] Nem vitásan a felperes politikusként közszereplő, így a kereset elbírálásakor nem hagyható figyelmen kívül a közéleti szereplők személyiségi jogának védelméről rendelkező Ptk. 2:44. §-a sem. Ennek (1) bekezdése értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A Ptk. 2:44. § (2) bekezdése szerint a közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg. Nem minősül ugyanakkor közügynek a közéleti szereplő magán- vagy családi életével kapcsolatos tevékenység, illetve adat [Ptk. 2:44. § (3) bekezdése].

[43] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

[44] A magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) 16. §-a az Alaptörvény hetedik módosításával kiegészített VI. cikkel való összhang megteremtése érdekében módosította a Ptk. felhívott 2:44. §-át, illetve azt a (2) és (3) bekezdésével egészítette ki. Az Mvtv. 16. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint a Ptk. módosítását a közéleti szereplők vonatkozásában is a magánélet fokozott védelme indokolta, mind a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogokat érintően, mind az ezen kívül eső körben. Az Mvtv. 9. § (1) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

[45] Az Alkotmánybíróság – miként az a 3210/2020. (VI. 19.) AB határozat [56] margóbekezdéséből kitűnik – a bíróságok kötelezettségeként fogalmazta meg, hogy esetről esetre, az adott ügy összes körülményének gondos mérlegelésével állapítsák meg, hogy a magánszféra, ezen belül a családi élet védelme méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, vagy a közlésnek van-e olyan információs értéke, mely előmozdítja a közéleti vitát. Az alapjogok ütközése az Alaptörvény hetedik módosítása után sem kizárt, azaz számot kell vetni azzal, hogy az érintett magánszférája egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével. A magán- és családi körben történt események nem mindig és minden körülmények között tartoznak a magánélet védelme alá, a magánélet védelméhez fűződő jog is ütközhet más alapjoggal, amit a korlátozás szükségességének és arányosságának prizmáján keresztül kell összevetni (Kúria Pfv.IV.20.138/2024/4. számú ítélete [19]).

[46] Egy párt politikusának házasságon kívüli, fiatalkorú hölgygel folytatott szexuális kapcsolata az eset körülményeihez képest lehet közéleti vita tárgya, de azokat a célzatos, ismétlődő állításokat, amelyekről a közlő tudja, vagy tudnia kell, hogy valótlanok, illetőleg valóságukat bizonyítani nem tudja, a jog nem védi. Az adott esetben az alperes nem értékítéletet fogalmazott meg, hanem a felperes magánéletére vonatkozó tényállítást tett, melynek igazságtartalma ellenőrizhető. Közlése a közéleti vitához nem járulhatott hozzá, az előzményekre is figyelemmel kifejezett célja az érintett politikusi hitelességének rombolása volt.

[47] Nem igényel külön bizonyítást, ha egy házasságban élő többgyermekes emberről széles nyilvánosság előtt megalapozatlanul állítják, hogy fiatalkorú hölgygel folytatott intim viszonyt, az sérti jó hírnevét, s alkalmas arra, hogy társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja (Kúria Pfv.IV.20.336/2024/6. számú ítélet [62]). Mindemellett a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének az a szabálya, miszerint a jogsértés tényén kívüli további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti a nemvagyoni sérelmet szenvedett személyt.

[48] Az ítéltábla leszögezi: a sérelemdíj egyrészt a személyiségi jogsérelem tekintetében kompenzációs szerepet tölt be, másrészt a hasonló jogsértések megelőzése érdekében magánjogi büntetésnek is tekinthető (Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.002/2017. [33] – megjelent: BDT2018. 3821.). Ez utóbbi funkciót nem automatikusan kell ugyan figyelembe venni (Kúria Pfv.III.20.104/2024/5. számú ítélet [48] – megjelent: BH2024. 182.), azonban a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét és a felróhatóság magas fokát számításba véve jelen esetben az igényelt 1.500.000 forint sérelemdíj nem eltúlzott. Mivel a polgári jog és a büntetőjog rendeltetése eltér, a sérelemdíj meghatározásakor annak jelentősége nem lehetett, hogy a büntetőjog az adott állítást tilalmazza-e.

[49] Nem releváns az sem, hogy az elévülési időn belül a keresetlevelet a felperes mikor nyújtotta be (Kúria Pfv.IV.20.336/2024/6. számú ítélet [70]), illetőleg, hogy az elbírálás időpontjában a közlés aktualitása már kétségkívül halványult. Kiemelendő végül, hogy a Ptk. 6:352. §-ából fakadóan, melynek értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, a jogsértő közlés megtörténtekor a felperes sérelmet és köztudomásúan hátrányt szenvedett, azaz egyik oldalról az elévülési idő ekkor indult meg, másrészt az alperes késedelmi kamatot a cikk megjelenését követő naptól köteles fizetni.

[50] Mindezek miatt a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének fellebbezett rendelkezéseit az említettek szerint a Pp. 383. § (2) bekezdésére utalással helybenhagyta.

[51] Észlelte ugyanakkor az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a per tárgyának értékét tévesen határozta meg.

[52] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdése a)-e) pontjaiban foglalt igények egymással és a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíjjal együtt érvényesítve a Pp. 173. § (1) bekezdése alapján valódi tárgyi keresethalmazatot alkotnak, figyelemmel a háromtagú pertárgy fogalomra (tényállítási, jogállítási, kérelem).

[53] A Pp. 21. § (1) és (5) bekezdései értelmében a per tárgyának értéke a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke. Ha egy vagy több fél a perben több követelést, illetve jogot érvényesít, a pertárgy értékének számításakor ezeket össze kell adni. Szemben a korábbi szabályozással, az Országgyűlés az Itv.-t módosító 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-ával hozta összhangba. Az illeték alapját tehát – az Itv. 40. § (1) bekezdésére is tekintettel – az egyes önálló keresetek pertárgy értékei egybeszámításával kell meghatározni. Mivel a felperes a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) és c) pontjaira alapítottan is terjesztett elő keresetet, az Itv. 39. § (3) bekezdésének b) és c) pontjai értelmében az illeték alapja 2×600.000 forint = 1.200.000 forint, amihez az érvényesített sérelemdíj összegként 1.500.000 forintot kell hozzáadni. Így az illeték alapja összességében az elsőfokú eljárásban 2.700.000 forint, azaz a feljegyzett kereseti illeték 162.000 forint.

[54] A Pp. 383. § (6) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem, és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. Ezért az ítéltábla – ugyancsak a Pp. 383. § (2) bekezdésére hivatkozással – a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét 162.000 forintra felemelte.

[55] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján – hivatkozással a Pp. 81. § (1) és 82. § (3) bekezdéseire, továbbá a fellebbezési eljárásban már alkalmazandó, az ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) és 5. § (1) bekezdésére is – kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest, hogy a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti tizenöt nap teljesítési határidőben fizesse meg a felperesnek az általa felszámított összeggel azonosan 67.500 forint + ÁFA = 85.725 forint másodfokú perköltséget (ügyvédi munkadíjat).

[56] A Pp. 101. § (1) bekezdésére és az Itv. 46. § (1) bekezdésére figyelemmel az ítéltábla az alperest a feljegyzett 168.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is kötelezte az államnak.

[57] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Győr, 2025. július 24.

Dr. Lezsák József s. k.
k.

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt s. k.

bíró

Dr. Sarmon Hedvig s.

bíró